

Valtuustoaloite Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto**Lasten ja nuorten geneerisiä taitoja edistävä pilotointihanke**

Yrityselämästä on noussut esille huoli ammattiin valmistuneiden nuorten aikuisten geneeristen taitojen heikentymisestä sekä sen seurauksena vaikeudesta sijoittuvat työelämään. Asiaa on tutkittu erityisesti työelämän puolelta tulleen huolen vuoksi. Mm. Pohjois-Karjalan kauppakamari on auditoinut, eli toteuttanut puolueetonta ja järjestelmällistä arviointia tutkintoon johtavien oppilaitosten eri koulutusaloilta valmistuneiden opiskelijoiden tilanteesta (Karelia ja Riveria). Auditoinneissa on kussakin ollut osallisena kuusi kyseisen koulutusalan yrityselämän edustajaa. Auditoinneissa on noussut esille huoli osaavan työvoiman saatavuudesta nyt ja tulevaisuudessa.

Havaittuja ilmiöitä ovat olleet muun muassa heikentynyt toisten ihmisten huomiointi, perusneuvottelu- ja käytös- sekä sosiaalisten taitojen heikentyminen, arkisten asioiden osaaminen, kuten puhelimen käyttö ja ylipäättään vuorovaikutustaitojen taso. Sama ilmiö toistuu koko Suomessa. Huoli on noussut esille hätähuutona elinkeinoelämästä.

Kauppakamarit toteuttivat osaajakyselyn, josta on myös havaittavissa, että ”eniten kilpailukykyä nakertavia ongelmia on nuorten osaamistasossa sekä ammattiosaajia saatavuudessa” (Sanomalehti Karjalainen 30.9.2025). Kyselyn mukaan maakuntamme yrityksistä jopa 70 % kertoi osaajapulaa rajoittavan kasvua.

Esille nousseiden taitojen harjoittelu tulisi lähteä jo varhaislapsuudessa, sillä silloin opitut taidot kulkevat mukana läpi elämän. Hyvinvointialueellamme on olemassa valmiit rakenteet, joiden turvin asiaa voitaisiin edistää varhaiskasvatuksen ja neuvolapalveluiden sekä kouluterveydenhuollon ja perusopetuksen yhteistyönä tavoittaen kaksi sukupolvea, jo olemassa oleva sekä tuleva.

Aloitteen tarkoituksena on edistää lasten ja nuorten geneeristen taitojen kehittymistä, terveyttä ja hyvinvointia sekä sitä kautta osaavan työvoiman saatavuutta, alueellista elinvoimaa ja kilpailukykyä sekä erottua alueellisesti hyvinvoinnin edistäjänä. Asian edistäminen tasaa parhaimmillaan keskinäisiä lasten ja nuorten sosiaalisista tai muista taustoista johtuvia eroja sekä tukee vanhempia ja muita tahoja kasvatustyössä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Siun soten lapsi- ja perhepalvelut sekä kehittämisestä vastaavat tahot aloittavat edistämään lasten ja nuorten geneerisiä taitoja vahvistavaa alueellista hanketta tai pilotointia.

2.10.2025**Allekirjoitukset ja nimenselvennykset**

Jertta Harinen	Arja Holopainen	Satu-Sisko Eloranta
Pekka Nuutinen	Maija Silvennoinen	Tapio Hämäläinen
Sanna Rissanen	Kari Kulmala	Outi Kastinen
Eila Heinonen	Karita Kaita	Reetta Haverinen
Ninni Saarinen	Tuija Brax	Tarja Hyykky
Timo Elo	sari Kangas	Jouni Porokka

Mika Piironen

Niko Keronen

Outi Mara

Laura Tiittanen

Aulikki Sihvonen

Jari Puustinen

Tarja Kärkkäinen

Tarja Kärkkäinen

Sanna Kosonen

Maija Kuivalainen

Tuula Pakarinen

Osmo Pirhonen

Irmeli Stenberg-Louko

Jenni Tervo